

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/161/2004

POLACY O WOTUM ZAUFANIA DLA RZĄDU MARKA BELKI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2004

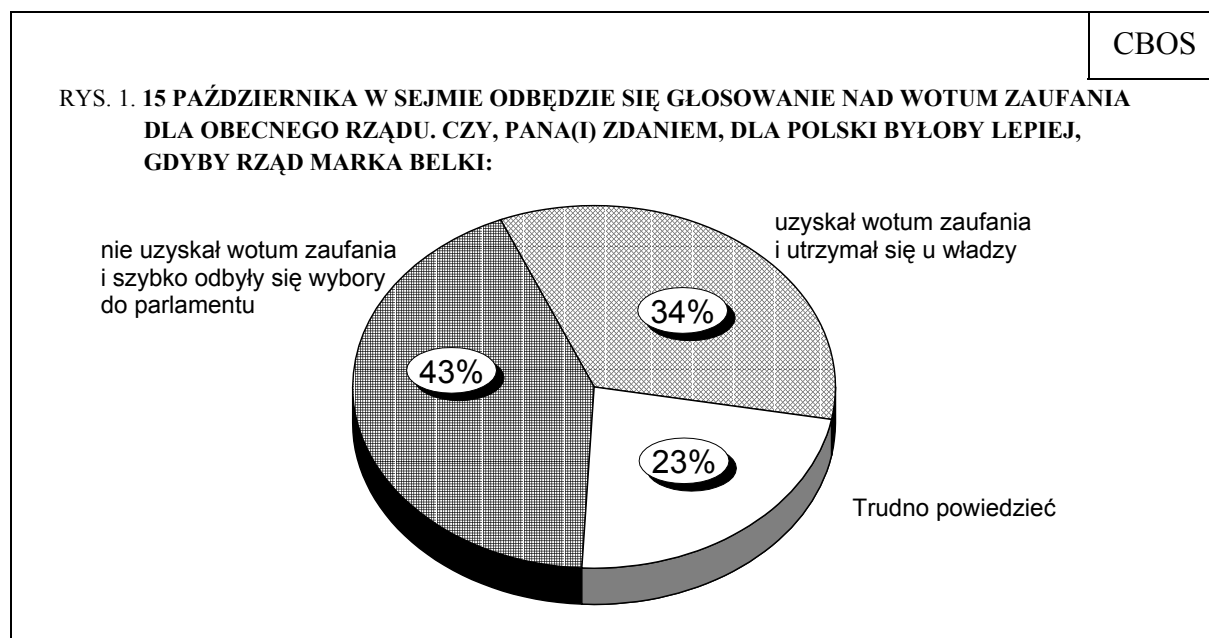
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 października 2003 roku

W najbliższych dniach odbędzie się w Sejmie kolejne już głosowanie nad wotum zaufania dla obecnego gabinetu rządowego. Zgodnie ze złożoną wcześniej w Sejmie zapowiedzią premier Marek Belka podda ocenie posłów działalność swego rządu prowadzoną w ciągu ostatnich czterech miesięcy. Uzyskanie wotum zaufania umożliwi obecnemu rządowi sprawowanie władzy przez kolejne miesiące aż do następnych, najprawdopodobniej przedterminowych, wyborów parlamentarnych.

Wśród Polaków pytanych o zdanie w tej sprawie¹ przeważa opinia, że dla Polski lepiej by było, gdyby w nadchodzącym głosowaniu parlamentarnym rząd Marka Belki nie uzyskał wotum zaufania i jak najszybciej odbyły się wybory parlamentarne (43%). Co trzeci respondent (34%) sądzi jednak, że dla kraju lepszym wyjściem byłoby przedłużenie legitymacji gabinetowi Marka Belki. Prawie jedna czwarta pytanych nie ma w tej sprawie wyrobionego zdania.

Zwolennikami pozostawania u władzy rządu Marka Belki są w większości respondenci z wyższym wykształceniem (patrz tabele aneksowe), a także osiągający wysokie dochody - powyżej 901 zł na osobę w rodzinie. Uzyskania przez obecny rząd wotum zaufania chcieliby także respondenci o lewicowych poglądach politycznych. Częściej niż inni obecny gabinet popierają mieszkańcy dużych miast (powyżej 100 tys. ludności), a wśród grup społeczno-zawodowych - pracownicy umysłowi niższego szczebla, emeryci, a także przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji. Natomiast upadku rządu i rozwiązania obecnego parlamentu chcieliby przede wszystkim badani o prawicowych poglądach politycznych. Częściej niż pozostali za takim rozwiązaniem opowiadają się również ankietowani w wieku od 35 do 54 lat, mieszkańcy mniejszych miast (poniżej 100 tys. ludności), respondenci z wykształceniem zawodowym, a w grupach społeczno-zawodowych - robotnicy oraz osoby pracujące na własny rachunek. Opinie w tej sprawie są wyraźnie związane z poziomem zamożności - przeciwnikami obecnego rządu częściej są respondenci osiągający najniższe dochody i niezadowoleni z własnych warunków materialnych.

Tabela 1

Deklarowane dochody na jedną osobę w rodzinie	15 października w Sejmie odbędzie się głosowanie nad wotum zaufania dla obecnego rządu. Czy, Pana(i) zdaniem, dla Polski byłoby lepiej, gdyby rząd Marka Belki:		
	uzyskał wotum zaufania i utrzymał się u władzy	nie uzyskał wotum zaufania i szybko odbyły się wybory do parlamentu	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Do 300 zł	29	47	24
301-500	21	53	26
501-900	35	44	21
901-1200	59	26	16
Powyżej 1200 zł	56	36	8

Za udzieleniem rządowi Marka Belki wotum zaufania opowiadają się przede wszystkim zwolennicy tych partii, których posłowie najprawdopodobniej będą za tym głosować. Trzy czwarte potencjalnych wyborców koalicji SLD-UP i niemal tyle samo

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (173) przeprowadzono w dniach 1-4 października 2004 roku na liczącej 988 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

zwolenników SdPI chciałoby, aby rząd Marka Belki uzyskał od Sejmu legitymację na dalsze sprawowanie władzy. Za kontynuowaniem działalności przez ten rząd są także w większości sympatycy UW. Natomiast upadku obecnego gabinetu chcieliby przede wszystkim zdeklarowani wyborcy LPR (69% wskazań). Za jak najszybszymi wyborami parlamentarnymi opowiada się także ponad połowa wyborców pozostałych partii opozycji parlamentarnej: PiS, Samoobrony oraz PO.

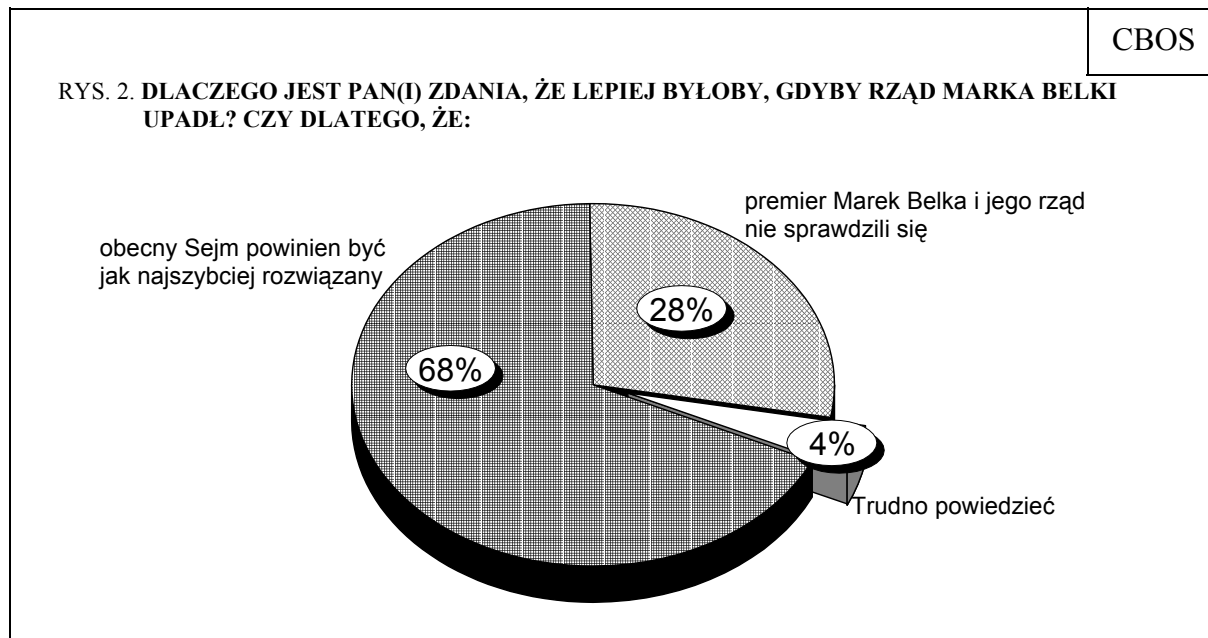
Tabela 2

Potencjalne elektoraty	15 października w Sejmie odbędzie się głosowanie nad wotum zaufania dla obecnego rządu. Czy, Pana(i) zdaniem, dla Polski byłoby lepiej, gdyby rząd Marka Belki:		
	uzyskał wotum zaufania i utrzymał się u władzy	nie uzyskał wotum zaufania i szybko odbyły się wybory do parlamentu	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD-UP	75	16	9
SdPI*	72	20	8
UW	63	25	12
PSL	41	47	12
PO	41	54	5
Samoobrona	41	55	5
PiS	40	59	1
LPR	22	69	9
Niezdecydowani	22	30	48
Niezamierzający głosować	29	40	31

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność jej sympatyków w badanej próbie

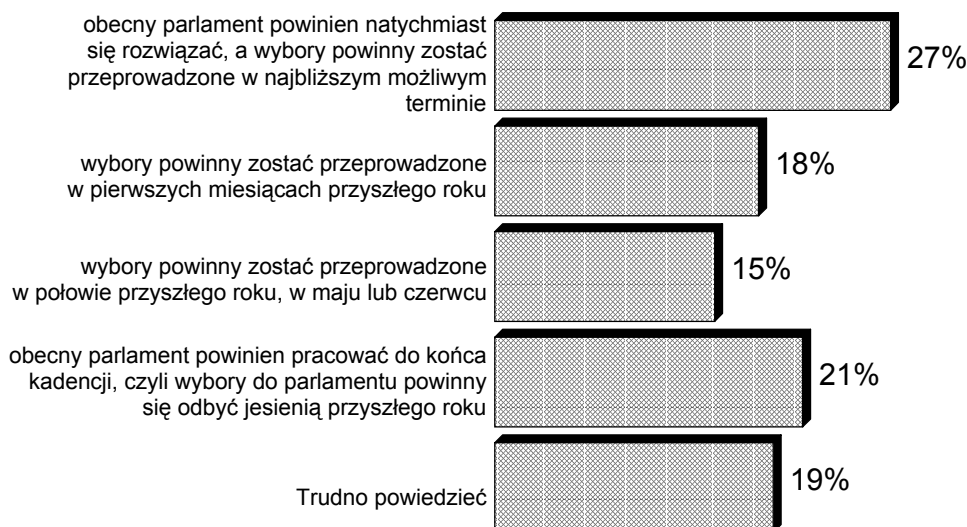
Stanowisko respondentów domagających się jak najszybszych wyborów parlamentarnych jest nie tyle wynikiem niechęci do premiera Marka Belki oraz negatywnych ocen dokonań obecnego gabinetu, ile przede wszystkim skutkiem krytycznych opinii o układzie sił w obecnym parlamencie. Spośród badanych przeciwnych udzieleniu obecnemu rządowi wotum zaufania tylko 28% motywuje swoją postawę negatywną oceną jego pracy, natomiast zdecydowana większość (68%) wyraża pogląd, że Sejm w obecnym składzie powinien jak najszybciej zakończyć działalność.

ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW, KTÓRZY UWAŻAJĄ, ŻE DLA POLSKI LEPIEJ BYŁOBY, GDYBY RZĄD MARKA BELKI NIE UZYSKAŁ WOTUM ZAUFANIA (N= 419)

Polacy mają podzielone opinie, jeśli chodzi o najdogodniejszy termin wyborów parlamentarnych. Najwięcej ankietowanych (27%) jest zdania, że obecny parlament powinien się jak najszybciej rozwiązać, a wybory powinny zostać przeprowadzone w najbliższym możliwym terminie. Niespełna co piąty badany (18%) przychylił się do opinii, że wybory powinny zostać przeprowadzone w pierwszych miesiącach przyszłego roku, a nieco mniej osób (15%) skłania się do proponowanego m.in. przez prezydenta terminu majowego. W sumie jednak 60% Polaków opowiada się za przeprowadzeniem przedterminowych wyborów, a tylko co piąty (21%) uważa, że obecny parlament powinien pracować do końca kadencji, czyli że wybory powinny zostać przeprowadzone jesienią 2005 roku.

RYS. 3. KIEDY, WEDŁUG PANA(I) OPINII, POWINNY ZOSTAĆ PRZEPROWADZONE WYBORY PARLAMENTARNE? CZY PANA(I) ZDANIEM:

Za tym, by Sejm w obecnym składzie pracował aż do końca kadencji, najczęściej opowiadają się osoby deklarujące lewicowe poglądy polityczne, jedna trzecia z nich preferuje takie rozwiązanie. Jednak nawet w tej grupie ponad połowa (58%) jest za przeprowadzeniem przedterminowych wyborów. Jak najszybszego rozpisania nowych wyborów parlamentarnych domagają się najczęściej badani o poglądach prawicowych.

Tabela 3

Deklarowane poglądy polityczne	Kiedy powinny zostać przeprowadzone wybory parlamentarne?			
	W najbliższym możliwym terminie	W pierwszych miesiącach przyszłego roku	W połowie przyszłego roku, w maju lub czerwcu	Jesienią przyszłego roku
	w procentach			
Lewicowe	17	19	22	33
Centrowe	30	20	17	22
Prawicowe	41	19	15	17
Trudno powiedzieć	19	15	8	18

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W potencjalnych elektoratach jak najszybszego przeprowadzenia wyborów chcieliby sympatycy PiS i LPR. Za tym, by obecny Sejm pracował do końca przewidzianej prawem kadencji, najczęściej optują zwolennicy rządzącej koalicji SLD-UP, a także wyborcy SdPi.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Kiedy powinny zostać przeprowadzone wybory parlamentarne?			
	W najbliższym możliwym terminie	W pierwszych miesiącach przyszłego roku	W połowie przyszłego roku, w maju lub czerwcu	Jesienią przyszłego roku
	w procentach			
PiS	46	17	20	7
LPR	48	14	19	11
PSL	14	21	44	21
PO	32	25	17	23
Samoobrona	33	14	14	31
UW	11	21	29	36
SdPI*	11	25	23	41
SLD (SLD-UP)	10	25	23	41
Niezdecydowani	20	17	10	20
Niezamierzający głosować	25	18	11	20

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność jej sympatyków w badanej próbie

Październik okazał się drugim z kolei miesiącem, w którym notowania rządu Marka Belki nieco się pogorszyły². Nie najlepszym opiniom o działalności tego gabinetu towarzyszą częściej nieprzychylnie niż życzliwie wypowiedzi na temat przyszłości rządu i udzielenia mu wotum zaufania. Ponad dwie piąte badanych jest zdania, że dla Polski lepiej by było, gdyby w nadchodzącym głosowaniu parlamentarnym rząd Marka Belki nie uzyskał poparcia, co spowodowałoby przeprowadzenie nowych wyborów, natomiast jedna trzecia chciałaby kontynuacji działalności tego gabinetu. Taki układ opinii wynika jednak przede wszystkim z bardzo krytycznych opinii o obecnym parlamencie, a w mniejszym stopniu z negatywnych ocen dokonań rządu Marka Belki.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

² Zob. komunikat CBOS „Stosunek do rządu w październiku”, październik 2004.

A N E K S

Tabela 1. 15 października w Sejmie odbędzie się głosowanie nad wotum zaufania do obecnego rządu. Czy, Pana(i) zdaniem, dla Polski byłoby lepiej gdyby: 1 - rząd Marka Belki uzyskał wotum zaufania i utrzymał się u władzy; 2 - rząd Marka Belki nie uzyskał wotum zaufania i szybko odbyły się wybory do parlamentu

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	43	23	988
Płeć				
Mężczyźni	38	48	14	472
Kobiety	30	39	31	516
Wiek				
18-24 lat	31	41	27	152
25-34	31	45	24	174
35-44	30	53	17	172
45-54	35	49	16	193
55-64	36	44	20	129
65 lat i więcej	40	26	35	169
Miejsce zamieszkania				
Wieś	30	40	30	359
Miasto do 20 tys.	26	48	26	126
20-100 tys.	32	47	21	197
101-500 tys.	42	43	15	190
501 tys. i więcej mieszk.	43	42	15	116
Wykształcenie				
Podstawowe	30	36	33	281
Zasadnicze zawodowe	24	53	23	254
Średnie	37	45	18	344
Wyższe	55	31	14	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	41	40	19	60
Prac. umysł. niż. szczebla	48	37	15	79
Pracownicy fiz.- umysł.	29	41	30	69
Robotnicy wykwalifikowani	27	54	18	95
Robotnicy niewykwalifik.	33	52	15	56
Rolnicy	30	44	26	52
Pracujący na własny rach.	26	64	10	36
Bierni zawodowo				
Renciści	20	46	34	91
Emeryci	45	30	25	197
Uczniowie i studenci	28	44	28	84
Bezrobotni	28	50	22	116
Gospodynie domowe i inni	36	40	24	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	39	43	18	153
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	44	47	9	63
sekt. pryw. poza rolnict.	28	51	21	185
prywatnym gosp. rolnym	30	43	27	50
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	29	47	24	144
301-500	21	53	26	161
501-900	35	44	21	236
901-1200	59	26	16	80
Powyżej 1200 zł	56	36	8	60
Ocena własnych war. mater.				
Złe	22	47	30	324
Średnie	36	42	22	418
Dobre	45	40	15	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	20	44	36	50
Raz w tygodniu	33	44	23	542
1-2 razy w miesiącu	34	46	21	120
Kilka razy w roku	35	39	26	182
W ogóle nie uczestniczy	40	41	19	93
Poglądy polityczne				
Lewica	56	32	12	149
Centrum	36	47	17	311
Prawica	32	60	8	234
Trudno powiedzieć	21	31	48	294

Tabela 2. Kiedy, według Pana(i) opinii, powinny zostać przeprowadzone wybory parlamentarne?
 Czy Pana(i) zdaniem: 1 - obecny parlament powinien natychmiast się rozwiązać, a wybory powinny zostać przeprowadzone w najbliższym możliwym terminie; 2 - wybory powinny zostać przeprowadzone w pierwszych miesiącach przyszłego roku; 3 - wybory powinny zostać przeprowadzone w połowie przyszłego roku, w maju lub czerwcu; 4 - obecny parlament powinien pracować do końca kadencji, czyli wybory do parlamentu powinny się odbyć jesienią przyszłego roku

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	18	15	21	19	988
Płeć						
Mężczyźni	33	19	15	23	10	472
Kobiety	23	17	14	20	27	516
Wiek						
18-24 lat	20	23	13	25	19	152
25-34	22	21	15	28	13	174
35-44	27	23	15	21	14	172
45-54	36	15	14	17	17	193
55-64	37	17	15	14	17	129
65 lat i więcej	22	10	14	22	31	169
Miejsce zamieszkania						
Wieś	21	16	13	23	27	359
Miasto do 20 tys.	36	12	12	19	21	126
20-100 tys.	31	19	12	23	15	197
101-500 tys.	30	21	21	19	9	190
501 tys.i więcej mieszk.	26	26	17	20	11	116
Wykształcenie						
Podstawowe	25	14	9	19	32	281
Zasadnicze zawodowe	33	19	13	20	16	254
Średnie	27	19	18	22	13	344
Wyższe	20	23	21	27	9	109
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	28	23	12	25	13	60
Prac.umysł.niż.szczebła	21	19	24	23	14	79
Pracownicy fiz.- umysł.	26	20	14	27	14	69
Robotnicy wykwalifikowani	24	20	24	19	14	95
Robotnicy niewykwalifik.	36	14	10	22	20	56
Rolnicy	36	11	20	17	16	52
Pracujący na własny rach.	44	27	9	13	7	36
Bierni zawodowo						
Renciści	37	8	11	15	29	91
Emeryci	24	14	16	23	24	197
Uczniowie i studenci	17	23	15	25	19	84
Bezrobotni	30	27	6	20	17	116
Gospodynie domowe i inni	26	18	8	23	26	54
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	23	21	18	21	17	153
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	25	16	21	31	7	63
sekt. pryw. poza rolnict.	33	20	15	20	13	185
prywatnym gosp. rolnym	34	10	19	21	15	50
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	26	19	8	28	20	144
301-500	33	19	16	17	15	161
501-900	28	15	15	22	20	236
901-1200	13	23	21	27	16	80
Powyżej 1200 zł	25	23	21	22	8	60
Ocena własnych war. mater.						
Złe	35	15	10	17	23	324
Średnie	25	18	16	22	20	418
Dobre	22	23	18	26	11	247
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	37	9	17	16	21	50
Raz w tygodniu	26	18	14	21	21	542
1-2 razy w miesiącu	30	17	18	20	15	120
Kilka razy w roku	26	17	16	23	19	182
W ogóle nie uczestniczy	31	25	8	25	11	93
Poglądy polityczne						
Lewica	17	19	22	33	10	149
Centrum	30	20	17	22	12	311
Prawica	41	19	15	17	8	234
Trudno powiedzieć	19	15	8	18	40	294